

Daniel VASILE
Ionuț Ciprian DASCĂLU

PRUNCUCIDERE

media **nou**
LUMEN
www.EdituraLumen.com

Daniel VASILE,
Ionuț Ciprian DASCĂLU

PRUNCUCIDERE

Lumen

Iași, 2008

Daniel VASILE
Ionuț Ciprian DASCĂLU
Pruncucidere

Editura Lumen este acreditată CNCSIS sub nr 003
www.edituralumen.ro

Redactor: Morariu Irina Maria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

VASILE, Daniel

DASCĂLU, Ionuț Ciprian

Pruncucidere/Daniel VASILE, Ionuț Ciprian

DASCĂLU -Editura Lumen

Bibliografie

Pag. 111

ISBN- 978-973-166-056-1

Daniel VASILE,
Ionuț Ciprian DASCĂLU

PRUNCUCIDERE

Lumen

Iași, 2008

**Pagin 1 sat
goal inten ionat**

Cuprins:

CAPITOLUL I. INTRODUCERE	7
CAPITOLUL II. REGLEMENTAREA PENALĂ..	11
<i>SECȚIUNEA I. Aspecte generale.....</i>	<i>11</i>
<i>SECȚIUNEA II. Conținutul infracțiunii de pruncucidere..</i>	<i>13</i>
CAPITOLUL III. CERCETAREA CRIMINALISTICĂ A INFRAȚIUNII DE PRUNCUCIDERE	25
<i>SECȚIUNEA I. Considerații generale</i>	<i>25</i>
<i>SECȚIUNEA II. Problemele pe care trebuie să le lămurască cercetarea</i>	<i>27</i>
<i>SECȚIUNEA III. Activitățile care se întreprind pentru administrarea probelor</i>	<i>40</i>
CAPITOLUL IV. CERCETAREA MEDICO- LEGALĂ A INFRAȚIUNII DE PRUNCUCIDERE	65
<i>SECȚIUNEA I. Aspecte generale.....</i>	<i>65</i>
<i>SECȚIUNEA II. Probleme ridicate de expertiza medico- legală.....</i>	<i>76</i>
<i>SECȚIUNEA III. Soluții de lege ferendă și concluzii</i>	<i>104</i>
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	107

Pagin 1 sat goal inten ionat

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

Pruncuciderea constituie infracțiunea care contrazice instinctul matern și datoria sacră de reproducere, cât timp, erosul ca formă a instinctului de conservare, constituie cea mai naturală și accesibilă posibilitate de a ieși din precaritatea și temporalitatea morții și a aspira către transcendentă, alături de frică, foame și apărare, forme ale aceluiași instinct de conservare (Noica)¹. În același timp pruncuciderea constituie și infracțiunea cea mai monstruoasă deoarece se exercită asupra unei ființe fragile - fruct al erotismului – și asupra unei persoane lipsite de apărare². În antichitate pruncuciderea era pedepsită la fel de sever ca orice omor. Legile medievale nu distingeau nici ele între infanticid și orice altă omucidere, deși faptul că unele din acestea prevedeau o pedeapsă mai gravă pentru pruncucidere ar putea ilustra contrariul³. Cesare Beccaria, combătând cu vehemență legiurile feudale a fost promotorul ideii că mama naturală trebuie pedepsită mai blând. El avea în vedere pe mama care în urma unui viol sau în alte împrejurări deosebite dădea naștere unui copil și care se vedea în alternativa: dezonoarea sau uciderea

¹ G. Scripcaru, Călin Scripcaru, *Medicina legală pentru jurnaliști*, Ed. Cugetarea, Iași, 1999, pag. 130

² Ibidem

³ A Boroi, *Pruncuciderea și uciderea din culpă*, Ed. Min de Interne, pag. 17

copilului⁴. În legislația noastră penală anterioară, pruncuciderea a avut o reglementare legală interesantă. Astfel, codul penal din 1864 sub denumirea „pruncucidere”, incrimina în art. 230 „omorârea copilului nou-născut de curând” care se pedepsește conform art. 232 alineatul 1 cu muncă silnică pe viață afară de pruncuciderea prevăzută la art. 232 alineatul 2 când se va săvârși asupra unui copil nelegitim, de către mama sa care se pedepsea cu reclusiunea⁵. Codul penal din Transilvania în art. 234 pedepsea de asemenea cu reclusiune de până la 5 ani pe mama care cu intenție își va ucide copilul natural în timpul nașterii sau imediat după naștere⁶. Termenul românesc de pruncucidere are o semnificație proprie mai restrânsă decât termenul de infanticid. Infanticidul se referă în general la uciderea unui copil și este considerat de legislațiile penale ca o formă calificată de omor. Pruncuciderea se referă însă numai la uciderea de către mamă a copilului său nou-născut. Fapta vizată prin termenul pruncucidere este incriminată în diferitele legislații penale ca o variantă atenuantă a omuciderii constituită fie ca o infracțiune de sine stătătoare, cu denumire proprie și cu conținut normativ propriu, fie ca formă sau circumstanță atenuantă a infanticidului. Pruncuciderea ca și celelalte infracțiuni contra vieții constă într-o faptă de pericol

⁴ Ibidem

⁵ A.Boroi, *Pruncuciderea și uciderea din culpă*, Ed.Min.de interne, pag. 17

⁶ *Ibidem*, pag. 18

social deosebit de grav prin care se cauzează moartea unei ființe umane și anume a copilului nou-născut din cauza unei situații de natură neuro-psihică (tulburare pricinuită de naștere).

În principiu o persoană pentru a fi responsabilă de fapta savârșită trebuie să posede capacitatea de a hotări asupra acțiunilor sale. Acest fapt reprezintă teza clasică a liberului arbitru care fundamentează răspunderea penală în general pe ideea libertății omului de a lua hotărâri în cunoștință de cauză⁷. Infracțiunea de pruncucidere exceptează, într-o anumită măsură, de la acest principiu, căci admite ca normalitate în luarea deciziilor că premiza libertății de acțiune a omului nu are valoarea de unicat și nu există un singur concept „responsabilitate” ci și o stare intermediară cu un grad mai redus de participare a voinței libere, la săvârșirea actului infracțional, așa numita responsabilitate parțială⁸.

⁷ A.Boroi, *Pruncuciderea șiuciderea din culpă*, Ed.Min.de interne, pag 17

⁸ *Ibidem*, pag. 19

Pagin 1 sat goal inten ionat

CAPITOLUL II

REGLEMENTAREA PENALĂ

SECȚIUNEA I

Aspecte generale

Infrațiunea de pruncucidere a impresionat întotdeauna prin aceea că a contrazis instinctul matern firesc și atât de bine fixat. Pruncuciderea a fost incriminată sub variate forme din cele mai vechi timpuri. În Lex Carolina mama ce naștea singură era considerată vinovată de moartea copilului și ea trebuia să facă dovada că nou-născutul nu a trăit⁹. Cu privire la fundamentarea juridică a incriminării pruncuciderii ca formă atenuată a omorului, existau două concepții fundamentale: concepția burgheză și concepția socialistă¹⁰.

În concepția burgheză fundamentarea acestei atenuări rezidă în sensul că mama care naște un copil este împinsă să-și omoare copilul nou-născut din cauza greutăților și grijilor materiale precum și a sentimentului de rușine și de dezonoare care o copleșește în momentul nașterii și în primele zile după aceasta.

⁹ O. Aug. Stoica, *Dr. penal- partea specială*, Ed. didactică și Pedagogică, București, 1976, pag. 76

¹⁰ Ibidem

În concepția socialistă atenuarea răspunderii penale pentru pruncucidere rezidă în cauze de ordin psiho-fiziologic. Ea se bazează pe datele oferite de știința medicală care relevă că pot exista stări psiho-fiziologice anormale consecutive nașterii care pot provoca femeii o tulburare psiho-fizică de natură să o împingă la uciderea propriului copil. Aceste stări de tulburare fără a echivala cu inconștiența și a exclude imputabilitatea și vinovația, diminuează imputabilitatea femeii și justifică atenuarea răspunderii penale¹¹. În legislația noastră această infracțiune este incriminată de codul penal art. 177 care prevede că uciderea nou-născutului imediat după naștere de către mama aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naștere constituie infracțiunea de pruncucidere. Legislația actuală ține cont în reglementarea acestei infracțiuni de datele medicinei ce pot conferi uneori un pericol social redus.

¹¹ O. Aug. Stoica, *Dr.penal-parte specială*, Ed.didactică și Pedagogică București, 1976, pag. 76

SECȚIUNEA II

Conținutul infracțiunii de pruncucidere

Obiectul juridic al infracțiunii de pruncucidere îl constituie încălcarea relațiilor sociale privind dreptul la viață al copilului nou-născut, iar obiectul material îl constituie întreruperea biologică a vieții.

Pentru existența obiectului material al pruncuciderii este necesar să fie întrunite două condiții, și anume:

- fapta să fie săvârșită asupra unui copil viu, indiferent dacă era sau nu viabil în momentul săvârșirii infracțiunii;

- fapta să fie săvârșită asupra unui copil nou născut.

Starea de nou născut există atunci când copilul s-a separat de mamă și păstrează încă semnele de naștere recentă. Această stare durează șapte zile după naștere.

Latura obiectivă a infracțiunii de pruncucidere, după cum se prevede art. 177 Cod Penal, constă în uciderea copilului nou-născut imediat după naștere.

Latura obiectivă include și obiectul ce a produs leziunile. Dată fiind fragilitatea corpului nou-născutului, la suprimarea vieții lui se pot folosi mijloace de intensitate minimă cum ar fi compresi, asfixieri, lipsire de igienă elementară, expunere la frig sau căldură etc. Infracțiunea este frecvent întâlnită aici. S-a

reținut, de exemplu, că mama și-a abandonat copilul nou-născut lăsându-l afară noaptea, în frig neînvelit și a precăzut și a acceptat ca acesta să înceteze din viață, săvârșind infracțiunea de pruncucidere.

Este necesar ca mijloacele folosite să fie apte de a produce moartea nou născutului, adică să fie suficiente prin ele însele ori în unire cu factori externi cu care se asociază¹².

Nou născutul trebuie să fie viu, nu însă și viabil. Este necesar ca specialiștii să stabilească dacă a existat sau nu viață extrauterină și dacă nu cumva fătul era deja mort în stadiul intrauterin sau a murit în timpul nașterii din cauze patologice sau accidentale. Mijlocul principal care indică viața extrauterină este instalarea respirației determinată prin metoda docimazei pulmonare bazată pe greutatea specifică a plămânului respirat față de cel nerespirat¹³.

Esențial din punct de vedere juridic este dacă fătul era deja mort sau dacă a existat viața extrauterină, în raport cu aceasta, apreciindu-se dacă infracțiunea există sau nu. Nu există infracțiune, când moartea a survenit datorită unei maladii a copilului sau a altei cauze în timpul nașterii sau după naștere, deci s-a datorat unor factori independenți de voința mamei. Va fi însă

¹² O. Loghin, A. Filipaș, *Dr.penal-Partea specială*, Ed.Didactică și Pedagogică, București, 1983, pag. 43

¹³ *Ibidem*, pag. 46

foarte greu de constatat dacă există sau nu pruncucidere când mama a acționat concomitant cu acești factori și când medicii vor trebui să precizeze cauza precisă a morții.

Dacă una din cauze nu este exclusivă (factorii independenți sau factorii mamei) ceea ce conduce clar la existența sau inexistența infracțiunii, faptul că împreună au produs moarte nu exclude existența infracțiunii de pruncucidere.

Aceasta pentru că fără acțiunea mamei rezultatul nu s-ar fi produs.

Pruncuciderea este o infracțiune instantanee și de rezultat. Ea se consumă în momentul morții nou – născutului când aceasta a survenit imediat după naștere.

Subiectul activ al infracțiunii de pruncucidere este mama „aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naștere”, din această precizare a legii rezultă că subiectul activ este un subiect unic, calificat, care trebuie să întrunească trăsături specifice¹⁴.

Prima exprimă cerința ca subiectul activ al infracțiunii să aibă calitatea de mamă a copilului ucis, indiferent dacă este căsătorită sau necăsătorită. Prin aceasta, pruncuciderea se definește ca o infracțiune proprie, coautorul nefiind posibil.

¹⁴ C.Barbu, *Ocroțirea persoanei în dreptul penal al României*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1977, pag. 48

Continuarea acestui volum o puteți lectura achiziționând volumul de pe

www.editalumen.ro

www.lumenpublishing.com

sau din librăriile noastre partenere.

ISBN 973-166-056-9

9 789731 660561

Conținutul acestui volum nu
reprezintă în mod necesar
punctul de vedere al Editurii
Lumen sau al finanțatorilor

Publicat cu finanțarea:

media
LUMEN
www.EdituraLumen.com